

Nytt projekt sätter fokus på Östersjöns mikroplaster

Nytt projekt sätter fokus på att öka kunskapen om och minska mikroplastskräpet i Östersjön. Det nya projektet kommer handla ökad kunskap om spridningsvägar och källor genom mätningar i olika flöden i samhället, samt kostnadseffektiva metoder att minska mikroplast.

Marin nedskräpning är ett av vår tids största miljöproblem och plast är ett av de vanligaste sortens skräp i haven. FanPLESStic är ett nytt projekt, som ska arbeta med att förebygga och förhindra utsläpp av mikroplaster innan de släpps ut i vattendrag och hav. Mikroplast innebär plastpartiklar som är mindre än 5 mm i storlek.

- Det är ett spännande projekt som spänner från kunskap till teknik och beslutsfattande. Vi hoppas att det ska kunna ge konkret nytta för en oerhört viktig marin miljö: Östersjön. Vattnet har inga gränser och därför är det extra viktigt att vi gör det tillsammans med våra kollegor i Östersjöländerna, säger Marinette Hagman, vice forskningschef på Sweden Water Research.

Projektet har tre fokusområden:

- ökad kunskap om var mikroplaster kommer ifrån och hur de rör sig,
- utvärdering av teknik, som kan minska mikroplast eller minska läckage av mikroplast innan de når vattendrag,
- öka kunskap och engagemang hos beslutsfattare genom förslag om hur man kan implementera kostnadseffektiva metoder för att minska mikroplast.

- Vi vet idag inte speciellt mycket om mikroplast. För att kunna göra tillförlitliga analyser av hur mycket mikroplast det finns i vattnet så behöver vi standardisera våra mätmetoder. Utan det är det svårt att fastställa hur mycket plast det finns i miljön, var den kommer ifrån eller hur vi ska arbeta för att minska den, säger Marinette Hagman.

Om projektet

- FanPLESStic projektet omfattar åtta länder med kust mot Östersjön: Sverige, Danmark, Norge, Finland, Polen, Litauen, Lettland och Ryssland.
- Totalbudget är 2 968 068,80 euro, ca 30 miljoner SEK, och är finansierat av EU Interreg, samt även Naturvårdsverket för de svenska parterna Sweden Water Research och Luleå Tekniska Universitet.
- Projektet pågår från 1 januari 2019 till 30 juni 2021 och koordineras av forskningsbolaget Sweden Water Research, projektledare är Carina Svensson med lång erfarenhet av internationella projekt.

Vad ska FanPLESStic göra?

1. Utveckla en modell för kartläggning och visualisering av hur mikroplaster uppkommer och rör sig för att bättre förstå hur de transporterar sig .
2. Pilotstudier för att ta fram ny teknik i) för filtrering av mikroplaster; ii) hållbara lösningar för dränering och borttagning av mikroplaster; och iii) avlägsna mikroplaster från dagvatten.
3. Utarbeta förslag till innovativ politisk styrning och öka engagemang bland olika samhällsaktörer för implementering av mer kostnadseffektiva metoder för borttagning av mikroplaster i lokalt förankrade förslag/arbetsplaner för varje projektpartner/region.

Kontaktuppgifter

Marinette Hagman, forskningschef Sweden Water Research: tel 010-490 98 17,
marinette.hagman@nsva.se

Carina Svensson, projektledare Sweden Water Research: 072-226 95 94, carina.svensson@swrab.se

Faktaruta: om mikroplast i marina miljöer

Marin nedskräpning är ett av vår tids största miljöproblem och plast är ett av de vanligaste sortens skräp i haven. Med mikroplast syftar man på plastpartiklar som är mindre än 5 mm i storlek. Ett problem med vår kunskap om mikroplast är att det idag inte finns någon standard för hur man ska mäta, ta prover och analysera mikroplaster i olika former vilket gör det svårt att jämföra resultat. Utan tillförlitliga analysmetoder kan inte mängderna plast i miljön fastställas vilket leder till att det inte heller går att avgöra vilken källa som är viktigast och vilken inverkan de har.

Partners i projektet

Danmark: Aalborg University,

Finland: Natural Resources Institute Finland och Baltic Marine Environment Protection Commission - Helsinki Commission,

Lettland: Latvian Institute of Aquatic Ecology,

Litauen: Siauliai Chambers of Commerce, Industry and Crafts,

Norge: Salt Lofoten AS

Polen: Gdansk Water Utilities Ltd. och Gdansk Water Ltd.,

Ryssland: State Autonomous Institution of the Kaliningrad region "Environmental Center "ECAT-Kaliningrad",

Sverige: Sweden Water Research och Luleå Tekniska Universitet